

چه اشکال دارد که در فرصت مناسب مقداری بر روی حکمت متعالیه و عرفان محی‌الدین وقت بگذارید تا معلوماتان شود آیا سخنان آن‌ها به ما کمک می‌کند تا با دقت بیشتر قرآن و روایات را بفهمیم، یا حجاب ما در فهم قرآن و روایت می‌شود؟

شماره پرسش: ۵۶۲۴

تاریخ ارسال پرسش: ۱۳۹۲/۶/۱۱ ۰۵:۰۰:۰۰

متن پرسش

با عرض سلام و خسته نباشید با توجه به حدیث حضرت حجت سلام الله علیها که در زمان غیبت به روایت حدیث مراجعه کنید . اگر متن دقیق عربی آن را نگاه کنید فقط نوشته روایت حدیثنا . من با چند نفر صحبت میکردم متوجه آن شدم که حضرت هیچ قید نکرده که فقها ، متکلمان ، اصولیون ، عرفا ، فلاسفه و ... از همین حیث فقط باید به روایت کنندگان حدیث مراجعه کنیم . مثلا در باب عقل ، به همان مقداری مجاز هستیم که در روایات دست ما را باز گذاشته اند (بطور مثال باب عقل در کتاب اصول کافی) که در این وادی میتوان از بزرگانی چون شیخ صدوق و مرحوم مجلسی که مورد توجه خاصه حضرت ولی عصر بودند نام برد . از طرفی دیگر با بزرگانی چون شیخ مفید رحمت الله علیه و علامه حلی و ... مواجه میشوم که مجتهد بودند و صاحب فتاوی . و این بزرگان هم با اینکه باب اجتهاد را باز کرده بودند مورد توجه خاص حضرت بودند . یا بزرگانی دیگر چون شیخ بهایی ، شیخ اعظم انصاری ، میرزای شیرازی و دیگر زعمای شیعه که علم و کرامات اینها بر کسی پوشیده نیست . از طرفی دیگر مواجه هستم با بزرگانی چون سید علی آقا قاضی رضوان الله ، علامه طباطبائی (ره) ، سید هاشم حداد ، علامه طهرانی ، علامه حسن زاده آملی ، شیخ محمد جواد انصاری که جزو عرفای ما محسوب میشوند. من این عرفا را قبول دارم و میدانم که برایشان فتح باب حاصل شده است و سالک کوی الهی بوده اند ، اما هرچه سیره ی آنها را بررسی میکنم خیلی کم با احادیث مماس است و من حدیثی در این خصوص پیدا نکردم که بتواند کمی خاطر مرا آرام کند . مثلا نقل قول است که یکی از این بزرگان در راه مسجد عبا به سر می کشیده که با دیدن مردم دچار قساوت قلب نشوند یا دیگر بزرگی صبح تا به شب در بیابان مشغول عبادت بوده است ، خب مگر این بریدن از خلق نیست ، مگر ما در روایات به کثرت مشاهده گر این نبوده ایم که اهل بیت کسانی را که از دنیا قطع میکردند و مشغول عبادت میشدند سرزنش میکردند و با اینکه کرامت این بزرگواران بر من معلوم است ولی بیشتر این اعمال با مبانی تصوف جور در میاید. حال متصوفه هم که شامل کسانی چون حلاج میشود که حضرت حجت او را لعن کرده است . آیا حالات عرفا همان سفرهای چهارگانه است؟ . که اگر حالات این بزرگواران همان اسفار اربعه است ، پس باید گفت معاذبالله حکمت متعالیه وحی مطلق هست که عرفا سیر خود را به جای قرآن و عترت با فلسفه صدرایی طی میکنند. که این خود بی لطفی به ساحت مقدس قرآن و اهل و بیت است . چون حتی بعضی از علمای عصر معاصر اگر شخصیت فلسفی داشته باشند باز هم بعضی از

قسمت های اسفار اربعه را قبول ندارند . چون من در اسفار مطالبی دیدم که در پرسش های بعدی از خدمتتان میپرسم دیدم ، که این مطالب از لحاظ ظاهری کاملاً مخالف با شرع مقدس و اعتقادات شیعه اثنی عشری است (این مطالب به وضوح در اسفار و کتب ابن عربی دیده میشود) که فعلاً مجال درج آنها نیست و به امید باری تعالی در فرصت های آتی از حضورتان پرسیده میشود . از طرفی دیگر با عرفایی مواجه میشوم چون مرحوم بهالدینی ، مرحوم کشمیری ، رجبعلی خیاط ، شیخ حسنعلی نخودکی ، مرحوم بهجت و... که من هرچه در زندگی و سیره این عزیزان بررسی کردم رد پایی از فلسفه و عرفان نیافتم (البته عرفان به معنی عرفان نظری ، و یا حکمت متعالیه و ...). بلکه طریق آنها بیشتر روی مباحث اخلاقیات و شرعیات بود و با همین حال احوالات اینها برکسی پوشیده نیست و این بزرگان عارفان بالله هستند . از طرف دیگر خود شما گفتید که در یک سخنرانی گفته اید که شیخ بهایی ، مرحوم مفید و ... همه عارف بودند. حال عارف از نوع صدراایی بودند یا عارف بر مبنای اخلاقیات مانند آیت الله بهالدینی و... خلاصه من در این وادی چون کلاف سردر گم شده ام . اگر میشود مرا راهنمایی کنید و اگر کتابی هست به من معرفی کنید . من از دی ماه سال پیش بین مکتب تفکیک و فلسفه گیر کرده ام و نمیدانم کدام حق است . با توجه به این اوضاع وظیفه ی من در عصر غیبت و طی کردن نهایت سیر و کمال و با توجه به حدیث مولانا حجت بن الحسن العسگری که ارجعوا الی روات حدیثنا چه راهی را باید انتخاب کنم؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: چه اشکال دارد که در فرصت مناسب مقداری بر روی حکمت متعالیه و عرفان محی الدین وقت بگذارید تا معلوماتان شود آیا سخنان آنها به ما کمک می کند تا با دقت بیشتر قرآن و روایات را بفهمیم، یا حجاب ما در فهم قرآن و روایت می شود؟ به عنوان نمونه امثال علامه طباطبایی و حضرت امام که در حکمت صدراایی و عرفان محی الدین تعمق کرده اند به چه نتیجه ای رسیده اند؟ موفق باشید